

Renovables al món rural

Quan penso en el món rural em ve al cap la Garrotxa. Pregunto sovint: la Garrotxa és rural? Una comarca amb dos parcs naturals, el Volcànic i el de l'Alta Garrotxa, amb una destacada producció de lleguminoses, amb bona producció de carn, amb escorxadors que són referència a Europa... és una comarca rural? Estèticament sí. Amb un PIB per càpita de 30.565 € es troba a la mitjana del de Catalunya i treballa 7.400 ha per dedicar-les a menjar pels animals, a més de tenir 7.400 ha de pastures permanents.

La comarca de la Garrotxa és una comarca amb un elevat índex de benestar, aconseguit amb un equilibri econòmic notable. A pagès hi treballen 500 persones, a la indústria, 9.300, i a serveis, 13.000 persones. Aquí veiem que la Garrotxa, tot i ser una comarca rural, no viu d'aquest món, ocupa només l'1,74% de la població activa, i és bàsicament una comarca de serveis, amb el 45,2% de la població activa i de la indústria amb el 32,2%. Pot ser un exemple per al desenvolupament d'altres comarques rurals.

De fet, l'eix industrial de Catalunya passa per l'interior, és un eix paral·lel a la costa que comença a la Garrotxa i acaba a la Terra Alta. A mesura que la metròpoli ha anat expulsant la indústria del seu interior aquesta s'ha col·locat en un eix còmode on ha trobat terrenys a preus més assequibles, gent amb bon potencial formatiu i un tarannà tranquil que ha permès el seu creixement sobre la base d'una exportació elevada.

A les Terres de l'Ebre sovint diuen que no volen més parcs eòlics perquè no els aporten riquesa. Tot i que la xifra de l'AIE i de l'IVA és una xifra considerable per a qualsevol ajuntament, ells lluiten ara per atraure la indústria que fabrica solucions d'energia renovables. De forma errònia volen les fàbriques dels aerogeneradors, solució que demana més massa crítica, però que tampoc aporta tants llocs de treball. Llavors, per què no proven de replicar el model d'èxit de la Garrotxa? Per què no afavorim la deslocalització de les indústries cap a aquestes comarques, per què no desplacem l'eix Garrotxa-Terra Alta cap a ponent, i fem que arribi al Berguedà, Solsonès, Pla d'Urgell, les Garrigues? Per què no afavorim que les indústries vagin a Ribera d'Ebre?

La solució és l'autoconsum industrial. Per fer el camí cap a un horitzó de carboni zero caldrà fer coses que ara no les imaginem. Mentre no tinguem gas renovable que supleixi el gas natural, haurem d'emprar la biomassa per produir vapor i utilitzar l'electricitat per a la resta d'usos. Produir electricitat renovable per als usos actuals és relativament fàcil. Però substituir el consum de gas industrial per electricitat és una tasca immensa. Això ho podem fer amb generació fotovoltaica i eòlica en autoconsum, però calen terreny i llocs amb vent per fer-ho. Perquè entengueu la magnitud d'aquesta qüestió, a la nostra fàbrica tenim un consum elèctric de 5,4 MW però el de calor és de 4 MW en forma de biomassa i de 9 MW en forma de gas natural que també hauriem de passar a elèctric. Per tant, en un futur sense poder comptar amb el gas natural, necessitaríem electrificar 14 MW amb renovables durant 7.800 hores a l'any, és a dir, un consum de 109.000 MWh. Deu hectàrees fotovoltaïques donen 18.000 MWh a l'any, i un parc eòlic de 4 aerogeneradors de 4 MW cada un dona 48.000 MWh a l'any. La nostra fàbrica és molt intensa en el consum d'energia, però n'hi ha moltes més que tenen valors més modestos i que fàcilment es podrien deslocalitzar amb la tecnologia actual.

El sector industrial ara mateix no pensa en aquest model d'autoconsum descentralitzat, està pensant a comprar l'electricitat verda al mercat. Si hem d'electrificar tot el consum de gas industrial s'haurà de comprar electricitat fora de Catalunya i és gairebé segur que la xarxa elèctrica no pugui absorbir aquest trànsit des del sud d'Espanya fins la Catalunya industrial. Per aquesta mateixa raó, els peatges elèctrics seran dissuasius, augmentant el preu elèctric que transita per la xarxa.

L'escenari energètic que ens ve és un escenari amb tipus d'interès molt baixos, el principal cost de les energies renovables, cosa que ens porta a saber que el cost de generació fotovoltaica serà de 22 €/MWh i el de l'eòlica, de 25 €/MWh. Això mateix es podria aconseguir en autoconsum, però si hi hem d'afegir el peatge per l'ús de la xarxa, a aquests valors els haurem de sumar en certs períodes 15 €/MWh en alta tensió.

Per tant, l'autoconsum, total o parcial, és una oportunitat d'or per a la competitivitat de certes indústries consumidores d'energia, com l'acer, el paper, la química, el vidre i la ceràmica, i no estaria gens malament que es poguessin deslocalitzar cap on hi ha el recurs renovable, tant si és terreny per a fotovoltaica com llocs amb 3.000 hores de vent.

Ens hem de treure del cap que es pot posar la fotovoltaica sota un bosc perquè no tingui impacte visual i que els aerogeneradors els podem amagar dins d'una mina perquè no es vegin. Cal que es posin on hi ha el recurs. I aquest recurs es troba en el món rural. El seu desenvolupament passa per potenciar l'etiqueta ecològica, per introduir la gasificació de purins i per impulsar la producció de lleguminoses. És imprescindible que ens allunyem del conservadorisme extrem que acaba relegant el món rural a parc temàtic pel gaudi dels urbanites. Al contrari, s'ha de complementar amb indústria i serveis, el model que hem seguit a la Garrotxa i que es pot traslladar a altres regions.

Font del document:

https://www.diaridegirona.cat/opinio/2020/03/08/renovables-al-mon-rural/1033148.html?utm_source=rss